

der meddelte, at der, i alt Fald saa vidt jeg erindrer, var Samraad mellem den højtærede Minister og Udvalget om denne Sag, og jeg havde haabet, at man ved dette Samraad var naaet dertil, at der var fremkommet en Bevilling, tiltraadt af Finansudvalget, til de ny Kirker i Kjøbenhavn, selv om det ikke var blevet under den bestemte Form af en tiaarig Bevilling paa 240,000 Kr. saa maatte under en noget anden Form. For øvrigt nærede jeg ingen Betæneligheder ved at stemme for Forslaget ogsaa under denne Form, lærlig efter de Rauteler, den højtærede Minister har taget i denne Sag, og som staa at læse i Motiverne til Finanslooforslaget. Jeg er altsaa paa dette Punkt uenig med Flertallet i Finansudvalget og agter at stemme for denne Bevilling, altsaa mod Ændringsforslaget.

Beslutning: Ligesom det ærede Medlem for Svendborg (B. Jørgensen) skal jeg meget anbefale den lille Bevilling til et Bedehus paa Starø. Jeg kender Forholdene derovre meget godt fra min Ungdom og ved, hvor besværligt det er for Beboerne at komme over til Sognekirken paa Drejø, og kan kun anbefale Bevillingen. Jeg vilde gerne med det samme sige et Par Ord om det næste Forslag, der angaar Byggeforslagene ved Seminarierne i Jomstrup. Det forekommer mig, at vi ved denne og flere tidligere Bevillinger ere komne ind paa en helt modsat Vej af den, Folketinget og Rigsdagen i det hele i sin Tid var inde paa. Den Gang søgte vi at faa nedlagt Seminarier i Stedet for at opbygge Seminarier, og det lykkedes os da ogsaa at faa et enkelt nedlagt. Jeg tror, vi handlede ret i at gaa den Vej og søge at faa nogle flere nedlagte. Vi have nu faaet en hel Del anerkendte Privatseminarier, og det forekommer mig, at Undervisningen maa kunne drives og trives ligesaa godt paa de private Anstalter som paa Statens offentlige Institutioner. Imidlertid, da jeg tror, at den højtærede Minister og hele Udvalget er for Forslaget, nyttter det jo ikke — een Gaaelse gør jo ingen Sommer — at jeg modsætter mig Forslaget, men jeg har ikke ment at kunne lade være at sige min Mening over for Udvalget. Jeg mener, at vi gaa for raft frem her.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Efter den udførlige Motivering, som den ærede Ordfører gav af de til Kultusministeriet stillede Ændringsforslag, kan jeg indskrænke mig til at omtale de Punkter, hvorom der ikke er opnaaet Enighed mellem Udvalget og

mig, og jeg kan glæde mig over, at disse Punkters Antal er saa overmaade lille. Det første Punkt, jeg i saa Henseende møder, det under Nr. 94, hvor Flertallet har foreslaaet Nægtelse af Tilbud til Opførelse af ny Kirker i Kjøbenhavn, bereder mig imidlertid ganske vist en meget stor Støffelse. Det var min Tro, at der fra Ministeriets Side i Anmærkningerne til Finanslooforslaget var gjort saa udførlig Rede for hele den Arbejdsplan, man her i Kjøbenhavn agtede at følge for de nærmeste ti Aar med Hensyn til Opførelsen af ny Kirker og hvorefter det private Initiativ staaer i første Række, at det ikke vilde være vanskeligt at opnaa Lovgivningsmagtens Tilslutning til denne Plan, navnlig naar man fra Lovgivningsmagtens Side ikke agter at fornægte det Princip, som hidtil altid er blevet fulgt, at Staten bør støtte Opførelsen af ny Kirker her i Kjøbenhavn ved Bidrag i samme Forhold, hvori de tidligere ere blevne ydede. Den Motivering, som den ærede Ordfører gav af Udvalgsflertallets Stilling hertil, var jo for saa vidt beroligende, som den ikke var nogen Fornægtelse af Rigsdagens Pligt til at støtte Bygningen af ny Kirker i Kjøbenhavn. Men for øvrigt kan jeg ikke anerkende de Grunde, som Flertallet anfører for ikke nu at ville gaa ind paa det foreliggende Forslag. Den ærede Ordfører henviste blandt andet til, at man i Flertallet ikke var ganske paa det rene med, hvorvidt Sogne paa 15,000 Mennesker kunde anses for det rigtige her i Byen, idet det sikkert vilde blive for meget at overkomme for en enkelt Præst. Jeg skal hertil bemærke, at det slet ikke er Meningen at lætte en enkelt Præst til at virke i Sogne paa 15,000 Mennesker. Det er Planen, at der til hver Sognekirke skal knyttes mindst 3 Præster, der saa vidt muligt hver faar sit Distrikt at virke i. Der henlægges altsaa til hver Præst 5,000 Mennesker, hvilket jo svarer til det Forhold, der ude i Landet mange Steder finder Sted. Det forekommer mig derfor ikke, at der fra Flertallets Side kan være Grund til at kritisere denne Ordning. Flertallet mener dernæst, at man bør stille sig over for Kjøbenhavn som over for det øvrige Land, nemlig saaledes, at man forlanger at faa Overslag og Tegninger til Kirkerne, inden man gaar ind paa Bevillingen. Jeg tror at kunne sige, at dette Standpunkt har man ikke tidligere indtaget over for de kjøbenhavnske Kirkebevillinger. Jeg ser egentlig slet heller ikke, hvad der skulde opnaas for Rigsdagen ved at gøre sig bekendt med de detaillerede Planer. Veligheden af disse Kirker er jo et Spørgsmaal, der har stor Betydning; men dog vil Rigsdagen ganske